

Številka: U-I-220/16-7

Datum: 11. 9. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Petra Kavčiča, Vrhnika, na seji 11. septembra 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o spremembah Zakona o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 32/14) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik navaja, da je vojni veterani in da vlaga pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o spremembah Zakona o vojnih veteranih (v nadaljevanju ZVV-D), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2016. Po prej veljavnem predpisu naj bi vojni veterani (že) pridobili pravico do dodatnega zdravstvenega zavarovanja z dopolnitvijo starosti 50 let. ZVV-D pa naj bi to starostno mejo dvignil na 55 let starosti ter s tem posegel v njihove pridobljene pravice. Taka sprememba naj bi bila v neskladju z 2. in 155. členom Ustave. Pobudnik opozarja na težke socialne razmere, v katerih živijo nekateri vojni veterani, mlajši od 55 let, in njihove družine, ki pa so prav tako kot starejši vojni veterani zastavljali svoja življenja za osamosvojitve Slovenije in jim zato prav tako gre navedena pravica. V potrditev navedenega in v podporo pobudi prilaga podpise 531. čete, ki je delovala med vojno na območju Vrhnike.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Po ustaljeni ustavnosodni presoji mora biti pravni interes neposreden in konkreten, morebitna ugoditev pobudnikovemu predlogu pa mora privedi do izboljšanja

njegovega pravnega položaja. V primerih, ko izpodbijani predpis ne učinkuje neposredno, se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo pod pogoji iz 50. in 60. člena ZUstS (glej sklep Ustavnega sodišča št. št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007, Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82).

3. Pobudnik navaja, da izpodbija ureditev, ki naj bi postrojila pogoje za dodelitev pravice do dodatnega zdravstvenega zavarovanja (pravilno pravica do plačila zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev, zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja) tako, da so do navedene pravice sedaj upravičeni vojni veterani šele, ko dopolnijo starost 55 let. Ker njegova pobuda ne vsebuje podatkov, iz katerih bi bilo razvidno, da taka ureditev posega v njegov pravni položaj, saj navaja le, da je vojni veteran, ne izkazuje neposrednega in konkretnega pravnega interesa za njeno presojo. Zato je treba njegovo pobudo zavreči.

4. Pravnega interesa za presojo izpodbijane ureditve pa tudi ne more izkazati s sklicevanjem na druge vojne veterane, ki naj bi podpirali vložitev pobude. Pravice, ki jih Zakon o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo in 32/14 – v nadaljevanju ZVV) daje vojnim veteranom (med njimi pravico do zdravstvenega varstva po 15. členu ZVV), uveljavljajo ti najprej v upravnem postopku, zoper odločitve upravnih organov o (ne)priznanju pravice po ZVV pa lahko sprožijo upravni spor v skladu z Zakonom o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 62/10 in 109/12 – ZUS-1). Ker navedeno pomeni, da določbe ZVV, ki urejajo pravice vojnih veteranih, ne učinkujejo neposredno, lahko (posamezni) vojni veteran izkaže pravni interes za presojo teh določb le tako, da hkrati z vložitvijo pobude za začetek postopka za oceno njihove ustavnosti vloži tudi ustavno pritožbo, s katero izpodbija odločitve upravnih in sodnih organov, izdane na njihovi podlagi.

5. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS ter prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica